

नव जन्मचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

यही शुरुबार (२ असोज)बाट प्रदर्शनमा आउन लागेको फिल्म "आचार्य"को टेलरले युट्युबमा ठुलो चर्चाको बाढी ल्याएको छ । अगिलेता निस्सिल ओपेतीको निर्देशनमा बनेको फिल्मको टेलरले युट्युब रिलिजको तीन दिनमा १५ लाख भन्दा बढी ठुलो चर्चा पाइसकेको छ । टेलरलाई प्रतिक्रिया पनि उत्कृष्ट मिलेको छ । युट्युबमा टेलरले आकाशक ठुलो चर्चासँगै टेलिभिजनको शीर्षस्थान समेत कब्जा गरेको छ । सोमबार सोमबाट फिल्मको टेलर नेपालमा युट्युबको पहिलो स्थानमा उल्लिखित भएको हो ।

आजको विचार...

ज्योतिषाचार्यको (दुई पेजमा)

अगिलेता सुशील श्रेष्ठ निर्देशक सौरभ चौधरीको नयाँ फिल्म "द राइज अफ साङ्गाज्य"मा जोडिएको छन । निर्माण पक्षले सोमबार सुशीललाई फिल्ममा लागि अनुबन्धित गरेको हो । यसअघि नै सौगात मल्ल, दयाहाङ राई, लाजिर हुसेन, विजय बराल, अञ्जना बराइली कलाकार अनुबन्धित भइसकेको फिल्ममा सुशीलको प्रवेशसँगै कलाकारको सूची थपिएको छ । फिल्ममा उनले महत्त्वपूर्ण भूमिकामा अभिनय गर्ने बताइएको छ । "आचार्य"का निर्देशक चौधरीले निर्देशन गर्ने यो फिल्मलाई निर्माण पक्षले ठूलो बजानासासमा बन्ने प्रयत्न गरीएको छ ।

□ वर्ष ३९ □ अंक ६८ □ २०८३ असोज ७ गते बुधबार 23 September 2026, Wednesday □ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

सक्षिप्त समाचार

यमनमा मानवीय सङ्कटमा १ लाख ३० हजार विस्थापित

रासव

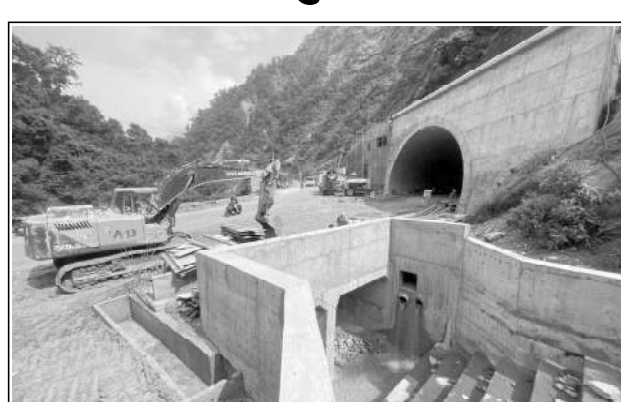
काठमाडौं, असोज ६/यमनमा पछिल्लो समय बढ्दै गएको असुरक्षाका कारण सातवटा गभर्नरेटबाट करिब १ लाख ३० हजार मानिस विस्थापित भएका छन् । अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासन संगठन (आईओएम) का अनुसार विस्थापितमध्ये धेरै जना पटक-पटक आफ्नो घर छाड्न बाध्य भएका छन् । आईओएमका अध्यक्ष तथा उत्तर अफ्रिका क्षेत्रीय निर्देशक ओथमान बेलबेसीले विस्थापितको संख्या तीव्र रूपमा बढिरहेको बताए । उनका अनुसार सेप्टेम्बर १८ सम्म १ लाख १८ हजार ८८ जना विस्थापित रहेकोमा तीन दिनभित्रै थप ११ हजार ३५२ जना विस्थापित भएका छन् । आईओएमको पछिल्लो तथ्यांक अनुसार ताइज गभर्नरेटमा सबैभन्दा धेरै विस्थापित रहेका छन् । त्यहाँ मात्रै ७३ हजार ४९४ जना विस्थापित भएको जनाइएको छ । यमन सन् २०१४ देखि जारी द्वन्द्वका कारण गम्भीर मानवीय संकटमा छ । सन् २०१४ मा हथी समूहले राजधानी सानसहित देशका बेसी महत्त्वपूर्ण क्षेत्रमा नियन्त्रण कक्ष गरेपछि सन् २०१५ मा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त सरकारको समर्थनमा साउदी नेतृत्वको सैन्य गठबन्धनले यमनमा हस्तक्षेप गरेको थियो ।

सिद्धबाबा सुरुङमार्ग : आगामी मंसिर भित्रै गाडी गुडाउने तयारी

रासव

पाप्सा, ६ असोज /राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाको रूपमा रहेको निर्माणधिन सिद्धबाबा सुरुङमार्ग आगामी मंसिरभित्रै सवारी साधन सञ्चालन गर्ने तयारी अघि बढाइएको छ । सिद्धबाबा सुरुङमार्ग योजना कार्यालय वटवलले निर्माण कार्यलाई तीव्रता दिँदै सुरुङमार्गको मुख्य संरचनासहित आवश्यक पूर्वाधार निर्माणलाई अन्तिम चरणमा पुर्‍याउने गरी कामलाई अगाडि बढाइएको हो ।

सुरुङभित्रको सडक निर्माण र अन्य सिभिल संरचनाको काम सकिएकोले मंसिर महिनाभित्रै सवारी सञ्चालनको तयारी गरिएको आयोजना कार्यालयका प्रमुख नवराज बास्तोलाले बताए । उनले भने "यस अघि कार्तिक महिनाभित्रै सवारीसाधन सञ्चालन गर्ने भनी पति बर्खा र भोटेकाशी बाढीका कारण निर्माण सामग्री आउन ढिला भएकोले एक महिनापछि ढकेलिएको छ । अब एक दुई दिनभित्रै निर्माण सामग्री आएपछि टनेल भित्रको काम अगाडि बढाइएको हो ।

बढाई मंसिर १५ गतेभित्र नै सवारी सञ्चालन गर्दा १० गते भन्दा १० गते गाडीको भोटेकोशी बाढीमा सुरुङमार्गका लागि ल्याइएको विद्युतीय सामग्री बगाएपछि सुरुङमार्गमा सवारी गुडाउने योजना केही समय प्रभावित हुन पुगेको बास्तोलाले बताए । अहिले सुरुङभित्र सडकको पिच सकेर रडरोपन चलिनेछेको छ । टेभिकल भवनको फिनिशिसिङ पनि भइरहेको छ । लाइडिङ अर्थात् भुई भित्रा ढलान सहित सिभिल संरचनाको काम सकिएको छ । इलेक्ट्रोमेकानिकलसम्बन्धी काम भने बाँकी रहेको आयोजना कार्यालयका प्रमुख बास्तोलाले बताए । सुरुङमार्गको हालसम्म भौतिक प्रगति ६९ दशमलव

काम सकिएको आनन्दले बताइन् । तीनवटा बाइपास निर्माण गरिएको छ । पहिलो बाइपासको लम्बाइ १ सय ४८ दशमलव ०९५ मिटर, दोस्रोको १ सय ५८ दशमलव ३ सय ७६ मिटर र तेस्रो बाइपासको लम्बाइ १ सय २८ दशमलव ३८१ मिटर छ । यी सबैको भौतिक निर्माणको काम शतप्रतिशत पूरा भइसकेको छ । सुरुङको भित्री काम सकिएपछि बाहिरी सडक क्षेत्रलाई सुरक्षित बनाउन काम थालिने इन्जिनियर आनन्दले बताइन् । सुरुङको बाहिरी भागलाई पहिरोबाट जोगाउन रकसेड, रकफल व्यारियर र स्लोप प्रोटेक्सनका काम गरिने उनको भनाई छ । एक हजार एक सय २६ मिटर सुरुङमार्गको २०७८ फागुनमा टेक्का सम्पन्नता भई २०७९ सालदेखि निर्माण सुरु भएको हो । यो आयोजनाअन्तर्गत मुख्य सुरुङको 'ब्रेक थ्रू' भइसकेको छ । चाइना स्टेट कन्स्ट्रक्सन इन्जिनियरिङ कर्पोरसनले सात अर्ब ३४ करोड २१ लाख ४० हजारको लागतमा सुरु गरेको काम २०८३ सालमा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको थियो ।

-**बाँकी भनिप पेजमा...**

कार्यवाहक प्रधानमन्त्री स्वर्णिमलाई

पाप्सा, असोज ६/प्रधानमन्त्री वल्लभ शहा संयुक्त राष्ट्रसंघको ८१ औं महासभामा भाग लिन जाने भएपछि कार्यवाहक प्रधानमन्त्रीको जिम्मेवारी अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम वाग्लेलाई दिइएको छ । प्रधानमन्त्री शहा राष्ट्रसंघको महासभामा भाग लिन मंगलबार साँझ ७ बजे अमेरिकाको न्यूयोर्क प्रस्थान गरेका छन् । उनले आफ्नो अनुपस्थितिमा कार्यवाहक प्रधानमन्त्रीको जिम्मेवारी अर्थमन्त्री वाग्लेलाई दिन राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलसमक्ष सिफारिस गरेका थिए । उक्त सिफारिसका आधारमा राष्ट्रपति पौडेलले अर्थमन्त्री वाग्लेलाई कार्यवाहक प्रधानमन्त्री तोकेका छन् । प्रधानमन्त्री शहाले संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभामा यही असोज ८ गते सम्बोधन गर्ने कार्यतालिका छ । उनी असोज १० गते स्वदेश फर्किने छन् ।

डुम्रे सहकारीको साधारण सभा तथा अधिवेशन, अध्यक्षमा पुनः ठकुरी

कृष्ण पोखरेल

पाप्सा, असोज ६/जिल्लाको तिनाउ गाउँपालिका -६ स्थित डुम्रे दुग्ध कृषि सहकारी संस्था लिमिटेडले साधारण सभा तथा अधिवेशन गरेको छ । सहकारीले एक औपचारिक कार्यक्रमका बिच ३३ औं साधारण सभा तथा १० औं अधिवेशन गरेको हो ।

सभाको प्रमुख अतिथि तथा बडा अध्यक्ष टोम बहादुर पुनले उद्घाटन गरेका हुन् । सभाको उद्घाटन गर्दै प्रमुख अतिथि पुनले डुम्रे दुग्ध सहकारी लुम्बिनी प्रदेशकै नमूना उत्कृष्ट सहकारी भएको बताए । संस्थाले कृषकको हितमा काम गर्दै आएको स्थानीयस्तरमा स्वरोपार तथा कृषकको आय आर्जन बृद्धि गराउन सफल भएको उनको भनाई छ । सभामा सहकारीका अध्यक्ष दुर्गा बहादुर खोण ठकुरीले वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै संस्थाका १ हजार कृषक आवद्ध भएकोमा १८३ जना महिला, २३८ जना पुरुष गरी ४ सय ३२ जना शेयर सदस्य रहेको बताए । संस्थाले गत वर्ष १४ लाख ८२ हजार ४ सय १२ लिटर दुधको कारोवार गरेको उनको भनाई छ । संस्थाले गाई भैँसी सुक्केरी पोषणसत्ता वापत प्रति पशु १ हजार २ सय , कृषकहरूको लागि पशु विमामा ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराउँदै आएको ठकुरीले बताए । संस्थाले मुख्य कार्यालय डुम्रे, तानसेन बसपार्क, मिसन, वटवल चौराहामा दुध डेरी पसल, डुम्रेमा एगोपेट पसल र फनफूल पसल, फ्रेस हाउस मार्फत आफ्ना उत्पादन विक्री वितरण गर्दै आएको छ । कृषकहरूको अनुत्पादक गाईहरू कोटिखोला गोशालासँग सम्झौता गरी व्यवस्थापन गर्दै आएको, संस्थाले कृषकहरूलाई गाईको दुधको भुक्तानी एक महिनाको अन्तरालमा, भैँसीको दुधको

मासिक रूपमा भुक्तानी गर्दै आएको जनाएको छ । दैनिक ३५ लिटर सम्म दुध दिने कोरियन गाईको नरस सुधार मार्फत ११ वटा बाच्छीको जन्म भएको, कृषकको मागको आधारमा घाँसको विडमा ७५ प्रतिशत सम्म अनुदानको व्यवस्था गरेको जनाइएको छ । संस्थाबाट उत्पादित घिउ, मही, दहीकृष खाद्य तथा गुण नियन्त्रण कार्यालयबाट गुणस्तरिय चिन्ह पाई देश विदेशमा विक्री हुँदै आएको, प्रत्येक वर्ष संस्थाले नाफा बृद्धि

गर्दै गरी कृषक शेयर सदस्यहरूलाई उच्चतम नाफा वितरण गर्दै आएको संस्थाका व्यवस्थापक गोपाल जिसीले बताए । संस्थाले गत आ.व.मात्र २३ लाख कृषकहरूलाई बोनस वितरण गरेको छ । संस्थाले साधारणसभामा ३५ जना शेयर सदस्यलाई १ लाख ९३ हजार ६ सय २३ रूपैया देखी २० हजार रूपैया सम्म बोनस वितरण गरेको व्यवस्थापन जिसीले बताए ।

-**बाँकी भनिप पेजमा...**

सम्पादकीय

सांकेतिक भाषालाई उपेक्षा नगर

हरेक वर्ष २३ सेप्टेम्बर अर्थात् आजकै दिन अन्तर्राष्ट्रिय साकेतिक भाषा दिनस्य मनाइन्छ । यो दिन पहिचान तथा श्रवण अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार, पहिचान र सामाजिक सहभागिताका लागि साकेतिक भाषाको महत्त्व सम्मानन अन्तर्गत साकेतिक भाषा केवल हातको इसारा होइन यो आफ्नै व्याकरण, संरचना र अनिव्यक्तिको क्षमता भएको पूर्ण भाषा हो । त्यसैले साकेतिक भाषालाई दैवीको विषय होइन, भाषिक अधिकारको विषयका रूपमा बुझिनुपर्छ । सामाजमा अझै पनि साकेतिक भाषा प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरू मूल्याङ्कन अलग राख्ने प्रवृत्ति देखिन्छ । विद्यालय, अस्पताल, सरकारी कार्यालय, अदालत, सञ्चारमाध्यम र सार्वजनिक सेवामा आवश्यक धेरै काम अनुवाद तथा दोभाषा गरेर सकेर रूपमा उपलब्ध नहुँदा यै नामांकित आधारभूत अधिकारबाट वञ्चित हुने गरेका छन् ।

नेपालमा, सांकेतिक भाषाको सामूहिक प्रशिक्षण सुरु भएको पाँच दशक नाधिसङ्ग पनि यसको अपेक्षाकृत विकास हुन नसकेकाले बहिरा व्यक्ति र स्वर वा बोलासम्बन्धी अपमानको समस्याहरू समाजबाट टाढिइरहेका छन् । तिनको समावेशिताको सफलता सरकारीबाट भइरहेको कामहरू स्तोत्रप्रार्थन छैनन् । हरेक वर्ष सांकेतिक भाषाको महत्त्वलाई दिवसले सन्तप्नए पनि यसका प्रवर्द्धनका लागि गन्तुपर्व पहल हुन सकेको देखिन्न । नेपालमा प्रायः सार्वजनिक सेवाप्रदायक संस्थाहरूमा सांकेतिक भाषा सहजै उपलब्ध छैन । यो भाषा-निर्भर समुदाय यसैका कारण नेपालसुविधाबाट वञ्चित हुनुपरेको छ । नेपालको सुविधाबाट अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकारलाई सुनिश्चित गरेको छ । तर सवैधानिक र कानुनी प्रबन्ध व्यवहारमा कार्यान्वयन हुन नसक्नु दुर्घट हो । सांकेतिक भाषामा प्यापन शैक्षिक सामग्रीको विकास, दक्ष दोभाषेको उत्पादन, शिक्षकलाई आवश्यक तालिम, सार्वजनिक सुचना सांकेतिक भाषामा उपलब्ध गराउने व्यवस्था तथा डिजिटल प्रविधिमा पहुँच विस्तार गर्न राज्यले ठोस कदम चाल्न आवश्यक छ । सांकेतिक भाषा दिवस एक दिन औपचारिक कार्यक्रम गरेर मनाउने अस्वर मात्र हुनु हुँदैन । यसले हामीलाई समाजको सञ्चार प्रणाली कति समावेशी छ भन्ने प्रयन गर्न प्रेरित गन्तुपर्छ । सरकारी सुचना, विपद्का सुचना, स्वास्थ्यसम्बन्धी सन्देश र सार्वजनिक महत्त्वका कार्यक्रमहरू सांकेतिक भाषामा पनि उपलब्ध गराउन सकिएमा श्रवण अपाङ्गता भएका नागरिकको सहभागिता अझ प्रभावकारी बन्न सक्छ । त्यसैगरी, सांकेतिक भाषालाई बहिरा समुदायभित्र मात्र सीमित राख्नुको सट्टा व्यापक सामाजिक जीवनसँग जोड्नु आवश्यक छ । परिवार, विद्यालय, सञ्चारमाध्यम र सांकेतिक संस्थाले सांकेतिक भाषाप्रति सकारात्मक दृष्टिकोण विकास गर्न सकेमा सञ्चारको अवरोध धेरै हदसम्म कम गर्न सकिन्छ । सांकेतिक भाषाको सम्मान गर्नु भनेको बहिरा समुदायप्रति सहभाव देखाउनु मात्र होइन, समान सहभागिता र मानव अधिकारको सम्मान गर्नु हो । अबको आवश्यकता दिवस मनाउनेभन्दा पनि सांकेतिक भाषालाई व्यवहारमा स्थापित गर्ने हो ।

f Opinion @ Social Network f

“ज्ञानले सोच बदल्ले ,
अनशासनले बानी बदल्ले र निरन्तर प्रयासले जीवन बदल्ले ।”

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरू राख्नेछौ । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalpati मा लगइन गर्न सक्नुहनेछ ।

नवजनपेत्ता **देनिक**को रुपमा तपाईंसालु आईरहेको छ । यो पत्रिका अग्लै स्तरिय अनि पठनीय बनाउको लागि तपाईंहरुको अमूल्य सुझावहरुको हामीलाई अत्यन्तै जरुरी छ । पाठकवृद्ध तपाईंका सुझावहरु दिई हामीलाई सहयोगी गर्न हामी अत्यन्तै गर्दछौ ।

नवजनचेतना दैनिक

भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा

महत्त्वपूर्ण दिनांक	प्रथम क्रांतिदिन	२४/०१/१९	२४/०१/१९
	मुद्रा	०१/०१/१९००	विभाजनात वेळूळ ०१/०१/१९०३
	१५ प्रथम काँग्रेस १९०६/०६/१९०६	०१/०१/१९११	विभाजनात पाया ०१/०१/१९११, २४/०१/१९११
	प्रथम रामसुर १९०६/०६/१९०६	०१/०१/१९१३	परिवार : निमोळ कोट पाया ०१/०१/१९१३
	वेळूळ ०१/०१/१९११		पाया जिता अभावात ०१/०१/१९
	वेळूळ ०३/०३/१९११		६ जुलैची निमोळ कोट पाया ०३/०३/१९११
	मुली ०१/०१/१९११		१९११ परती ०३/०३/१९११
	परती ०३/०३/१९११		वेळूळ आधी अभावात ०१/०१/१९११
	वेळूळ ०३/०३/१९११		आधीची जिता अभावात ०१/०१/१९११
	पाया ०१/०१/१९११, २४/०१/१९		रामसुर जिता अभावात ०१/०१/१९११
दुष्का रामसुर ०१/०१/१९		वेळूळ जिता अभावात ०१/०१/१९११	
अस्तित्वात अभावात ०१/०१/१९		निमोळ जिता अभावात ०१/०१/१९११	
०१/०१/१९११ अभावात ०१/०१/१९११, २४/०१/१९		मुद्रा ०१/०१/१९११	
०१/०१/१९११ अभावात ०१/०१/१९११		निमोळ निमोळ ०१/०१/१९११, २४/०१/१९	

ज्योतिषशास्त्रको मीमांसा

वैदिक ज्ञान परम्परामा

ज्योतिषशास्त्रको स्थान अत्यन्त प्राचीन, विशिष्ट र महत्त्वपूर्ण रहेको छ। वेदका छ वटा ब्रह्म शास्त्र, क्रमा, व्याकरण, निरुक्त, छन्द र ज्योतिष हुन्। अरु समस्त ज्योतिषालाई प्रमुख वेदाङ्गका रूपमा स्वीकार गरिएको छ। वैदिक युग, संस्कार तथा धार्मिक कहलहरू उत्पत्ति सम्पन्न सम्पन्न गर्नुपर्ने भएकोले समयको निर्माण ज्योतिषको प्रारम्भिक प्रमुख कारण बनेको देखिन्छ। मान ल्याए शक्राश्रमा सूर्य, चन्द्रमा तथा अन्य ज्योतिषमण्डलहरूको गति र अवस्थाको निरीक्षण गर्ने यामदेखि नै दिन, रात, पछ, मास, ऋतु तथा वर्षको ज्ञान ज्योतिषले हुँदै गयो। यसै क्रममा तिहार, नक्षत्र, अयन र संवत्सरजस्ता कालसम्बन्धी अवधारणाहरू विकसित भए र पछि ग्रहगति, पञ्चाङ्ग, मुहूर्त, जातक, रक्षा, गोत्र, योग, प्रश्न तथा संहिताजस्ता ज्योतिषका विविध शाखाहरूको विकास भयो। यस दुईजना ज्योतिषालाई केवल भित्र्य ज्योतिष र बाह्य ज्योतिषको रूपमा बुझ्न सकोस् व्याकरण ऐतिहासिक, गणितीय तथा दार्शनिक रूपमासँगै सीमित गर्नु पर्दछ। मीमांसा, शब्दको नै विषयको महान अनुसन्धान, तर्कपूर्ण परीक्षण, विवेचन तथा त्यसको लयवन् स्वरूपको खोजीलाई जनाउँछ। यसै ज्योतिषको मीमांसा नामले यसको उत्पत्ति, वरूप, सिद्धान्त, प्रमाण, प्रयोग, अध्ययनगति, दार्शनिक आधार, क्रमिकताको सम्पन्न, फलदायी श्रृङ्खला तथा सीमाको समग्र विवेचन गर्नु हो। 'ज्योतिष' शब्द 'ज्योतिः'बाट परिचय भएको मानिन्छ जसको अर्थ प्रकाश हो। जसरी प्रकाशले अन्धकारमा वस्तुको रूप देखाउँछ, त्यसरी ज्योतिषले कल र ग्रहगतिका आधारमा जीवन तथा प्रकृतिस्थ सम्पत्तिको निर्माण फललाई बुझ्ने परम्परागत दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्दछ। यसको मूल आधार कालगणना र खगोलीय गणनामा रहेको समयक्रमसँगै फलित ज्योतिषको विकास भएको मान्यता ज्योतिषका विभिन्न शाखाहरूको सामन्तजीवन तथा विभिन्न पक्षसँग यस्तो सम्बन्ध स्थापित भएको पाइन्छ

ज्योतिषकाः प्रारम्भिक प्रयोजन वैदिक कर्मका लागि उचित समय निर्धारण गर्नु भन्थे। कुनै समयमा यज्ञ वा संस्कार गर्नुपर्छ भन्ने निर्धारणका लागि ज्योतिषीको यज्ञ आवश्यक मानिन्थ्यो। यसरी हेरेर ज्योतिषको मूल प्रश्न 'कुन कर्मका लागि कुन समय उचित हुन्छ?' भन्ने थियो। कालको सुरुभ अद्ययन र ग्रहहरूको गति गणना गर्ने खातिरको विचारसरणी ज्योतिषको क्षेत्र विस्तार हुँदै गयो। परम्पराबाट रूपमा ज्योतिषलाई सिद्धान्त, होर र संहिता रूपमा तीनै प्रमुख स्वरूपमा विभाजन गरिएको पाइन्छ। सिद्धान्तमा ग्रहहरूको गति, सूर्य-चन्द्रको गति, ग्रहण, उदय-अस्त, तिथि, नक्षत्र, राशि तथा कालगणनाजस्ता गणितीय र खगोलीय विषयको अध्ययन हुन्छ। प्राकृतिक जन्मकालिन ग्रहस्थितिबाट आधारमा ज्ञातको जीवन सम्बन्धी फल निर्धारण गरिन्छ भने संहितामा यथेष्ट, प्रकृतिक घटना, प्राण, शत्रु, वारु, शत्रु, राज्य तथा सामाजिक घटना जस्ता व्यापक विषयको अध्ययन गरिन्छ। यसबाट ज्योतिषको क्षेत्र व्यक्तिगत जन्मकुण्डलीभन्दा धेरै व्यापक रहेको

ज्योतिष मकन्द पोखरेल

स्पष्ट हुन्छ । ज्योतिषशास्त्रको मीमांसना प्रमाणको प्रश्न पनि महत्त्वपूर्ण हुन्छ । कुनै ज्ञानलाई स्वीकार गर्दा त्यसको आधार के हो भने प्रश्न स्वाभाविक रूपमा उठ्छ । वैदिक तथा दार्शनिक परम्पराका प्रत्यक्ष, अनुमान र शब्दजस्ता प्रमाणहरू त्यसको प्रशिक्षण हुन् । ज्योतिषमा पनि विषयअनुसार विभिन्न आधारको प्रयोग हुन्छ । प्रत्यक्षको वास्तविकता विधौ, सूर्य र चन्द्रको गति, ग्रहण तथा कालगणना जस्ता विषय प्रत्यक्ष निरीक्षण, गणितीय गणना तथा खगोलीय नियमका आधारमा अध्ययन गर्न सकिन्छ । तर जन्मकुण्डलीका आधारमा व्यक्तिको स्वभाव, प्रवृत्ति वा परम्परा स्पष्टम्भी फलाइने श्रुति प्रमाणित ज्योतिषीय सिद्धान्त, शास्त्रीय सूत्र र अनुभवपरम्पराका आधारित हुन्छ । त्यसैले ज्योतिषका गणितीय, खगोलीय र फलित प्रयोगलाई एउटै मापदण्डबाट मूल्याङ्कन गर्नु उचित नै हुँदैन । प्रत्येक प्रत्येक प्रकृति र प्रजिवको आधारलाई अलग-अलग बुझ्नु आवश्यक हुन्छ । ज्योतिषीयमा ग्रहहरूलाई केवल आकारमा र नभई भौतिक वा अदृश्य आकारमा र नभई जीविका विभिन्न तत्वका सूचक तथा प्रतिकका रूपमा व्याख्या गरिएको छ । सूर्यलाई आरम्भ, चन्द्र, पिता, सत्ता र प्रतिष्ठाको, तेजस्वान, मन, भावना, माता तथा मानसिक अवस्थाको, मङ्गललाई शक्ति, साहस, पराक्रम तथा भूमिसँग र बुधलाई बुद्धि, वाणी, तर्क तथा गणनात्मक सम्बन्धित मानिन्छ । गुललाई ज्ञान, धर्म, पितृ तथा सन्तानको कारक, शुक्रलाई सौन्दर्य, मूल, कला तथा भोगको कारक र शनिलाई धर्म, अनुशासन, विलय तथा कर्मसँग सम्बन्धित मानिन्छ । राहु-केतुलाई छुवा, असमानता, आसक्ति तथा वैराग्यका सूचकका रूपमा व्याख्या गरिन्छ । ती आधारहरूलाई ज्योतिषीय परम्पराभित्र विकसित प्रमाणित र शास्त्रीय अवधारणाका रूपमा बुझ्नुपर्ने फलितज्योतिषमा ग्रहको विभिन्न आधार पत्ति हुँदैन । ग्रह कुन राशिसा र कुन भावमा स्थित छन् भनेर कुरा पनि महत्त्वपूर्ण हो । सामान्यतः राशिले ग्रहको अभिव्यक्तिको प्रत्यक्ष र भावले जीविको कुन क्षेत्रमा त्यसको प्रभाव फैलिन्छ भने संकेत गर्छ । प्रथम भावलाई शरीर र व्यक्तित्व, द्वितीयलाई धर्म, वाणी तथा कुटुम्ब, तृतीयलाई पराक्रम तथा भाइबहिनी, चतुर्थलाई माता, सुख तथा भूमि, पञ्चमलाई बुद्धि, विद्या तथा सन्तान, षष्ठलाई रोग, ऋण तथा शत्रु, सप्तमलाई विवाह, दाम्पत्य तथा साझेदारी, अष्टमलाई आयु, रहस्य तथा परिवर्तन, नवमलाई मन, भाव्य तथा सुख, दशमलाई कर्म, व्यवसाय तथा प्रोत्ति, एकादशलाई सन्तान तथा इच्छा र द्वादशलाई अर्थ, मोक्ष तथा निरक्षेपसन्तुष्टिसँग सम्बन्धित मानिन्छ । त्यसैले एउटै ग्रह वा एउटै योगात्मक आधारमा सम्पूर्ण जीविको निष्कर्ष निकाल्नु उचित

हूँ । लन, ग्रह, राशि, भाव, मावेश, पुत्र, युति, योग तथा अन्य सम्बन्धित पक्षको समेत अध्ययन आवश्यक हुन्छ । वैदिक ज्योतिषमा नक्षत्रको पनि विशेष महत्त्व रहेको छ । जन्मसमयमा चन्द्रमा रहेको नक्षत्रलाई भोगोभाव, प्रवृत्ति तथा दशाशुभचिन्ता सम्बन्धित महत्वपूर्ण आधार मानिन्छ । सन्ततिशक्ति नक्षत्रको परम्परा वैदिक ज्योतिषको विशिष्ट पक्ष हो । नक्षत्रका आधारमा जन्म, ग्रह, दशा, मुहूर्त तथा विभिन्न फलशेध ज्योतिषका विवेकित भएका छन् । यसले ज्योतिषमा केवल राशिको अध्ययन पारितोष हुँदाँह ग्रह, राशि, नक्षत्र र भावको सम्बन्धित अध्ययन आवश्यक हुन्छ । फलितज्योतिषमा दशापद्धतिको पनि विशेष महत्त्व छ । विशेषतः विशोदरी दशा व्यापक रूपमा प्रयोग गरिन्छ । दशापद्धतिको उद्देश्य जीवनका विभिन्न कालखण्डमा विभिन्न श्रेणीका सम्बन्धित फल प्रकट हुने समयको निर्धारण गर्नु हो । जन्मकुण्डलीमा रहेको अवस्था र समर्थ्य पुष्टा पछि हो भने त्यस श्रेणीका सम्बन्धित फल कहिले प्रकट हुन्छ भन्ने अस्को पक्ष हो । त्यसरी गोजरले वर्तमान समयमा ग्रहहरूको गतिशील अवस्थालाई जनाउँछ । जन्मकुण्डलीलाई स्थिर आधार र गोजरलाई गतिशील आधारका रूपमा लिएर फलविचारको अध्ययन र यसरी दशा र गोजरको अध्ययनले ज्योतिषीय फलविचारलाई कालश्री कोज्दछ । ज्योतिषको दार्शनिक पक्षका कर्मकर्मपद्धतिको विशेष महत्त्व छ । वैदिक दर्शनले मानवजीवनका विभिन्न परिणाममा कर्मको महत्त्व लिनै गरेको छ । ज्योतिषीय परम्परामा जन्मकुण्डलीलाई कर्मफलको सम्भावित परिस्थितिको सूचकका रूपमा व्याख्या गरिएको पाइन्छ । यस कृतिनले ग्रहहरू कर्मफलका प्रस्ता हुन भन्नेमा कर्मफल प्रकट हुने समय वा सम्भावित परिस्थिति संकेतको रूपको भन्ने बुझ्न बढी सुझन्छ । यदि ग्रहहरूले नै मानिसको सम्पूर्ण जीवन निर्धारण गर्दछ भने मानिनी भन्ने मान्यको खलत प्रमाण, निवेक र पुनरावर्तको स्वप्न कर्मकोर हुन्छ । तर वैदिक चिन्तना पुष्पावर्णाई पनि महत्त्व दिइएको छ । मानिसले जन्म, परिचय, अनुशासन, विवेक र उचित निर्णयद्वारा आफ्नो जीवनमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुपर्छ । त्यसले कर्मकोरको उचित प्रयोग अनुभाव्यावद होइन, विवेकपूर्ण आत्मचिन्तन र मार्गदर्शन हुनुपर्छ । मुहूर्तशास्त्र र ज्योतिषको महत्त्वपूर्ण छ । विवाह, गृहपूजा, जन्म, संस्कार, यात्रा तथा व्यापारारम्भजस्ता कार्यका लागि उचित समय निर्धारण गर्ने परम्परा यसमा पाइन्छ । यसको मूल भावना उचित कर्मपूर्ण उचित समयको समन्वय गर्नु हो । त्यसरी जन्मसमय वाता नक्षत्रको अवस्थामा प्रश्न सोध्ने कार्यलाई आधार बनाएर प्रश्नकुण्डली निर्माण गर्ने

परम्परा प्रत्यय्योतिषमा देहको छ । सहिताशास्त्रने ज्योतिषको क्षेत्र प्रकृत्यकारक मानउँछ । ज्योतिषको अर्थ व्याकरण विपर्ययत, ग्रहण, धूमकेतु, वालु, शङ्कु, अथवा तथा राज्यसन्धी विषयहरू यसको अध्ययनलेसमा पर्दछन् । आयुष्यक समयमा ज्योतिष र खगोलशास्त्र अन्तर-अन्तर अध्ययनलेसका रूपमा विकसित भएक छुन्छ । खगोलशास्त्रने ग्रह तथा ग्रह सङ्गोलनी पृष्ठहरूको भीषीक स्वरूप, गति, दूरी र संचलनलाई वैज्ञानिक पद्धतिबाट अध्ययन गर्दछ । ज्योतिषशास्त्रने भने ग्रहसहितको मानवजीवनसँग जोडेर परम्परागत पद्धतिअनुसार वैज्ञानिक गतिन्छ । त्यसैले सहित्यशास्त्रको स्थिति प्रमाणित हुन्छ ।

कलितज्योतिषका सबै दावी स्वतः प्रमाणित हुन्छन् । भन्ने कलिकाल मिलेन । कलितज्योतिषकी दावीलाई छुट्टै परिभाषण र अनुसन्धानको आवश्यकता हुन्छ । यस दृष्टिको ज्योतिषको अध्ययन गर्नु श्रद्धा र संशय दुवैबन्धमा गाँधिए रहन शालीय अध्ययन, कल, अनुसन्धान तथा आलोचनात्मक विवेक अपनाउनु आवश्यक हुन्छ । ज्योतिषीको फलदेशमा पनि विवेक सहायनी आवश्यक हुन्छ ।

एउटै ग्रह, योग वा नाषका आधारमा सम्पूर्ण जीवनको निष्कर्ष निकाल्न उचित हो । लग्न, लग्नेश, प्रहल, भाव, भावेश, राशि, नक्षत्र, दृष्टि, युति, योग, दश, अन्तर्दश, गोचर, देव, कल तथा पात्रको सम्बन्ध विचार आवश्यक हुन्छ । ज्योतिषीले सम्भवतानालाई निश्चित भविष्यका रूपमा प्रस्तुत गर्नु हुँदैन, अनावश्यक भए उत्पन्न गर्नु हुँदैन, र मातिसको आलाना वा कम्परीको अनुचित लाभ लिनु हुँदैन । शालीय ज्योतिषी नैतिकता, सङ्ग र विवेक पनि ज्योतिषीका आवश्यक गुण हुन् । अन्ततः ज्योतिषशास्त्रको मीमासा केवल ग्रहहरूको फलप्रदान होइन । यसको उत्पत्ति, वेदाङ्कका रूपमा रहेको स्थान, कलान्तर्ग, ग्रह, राशि, नक्षत्र, भाव, दश, गोचर, कर्मास्तित्त, देव-पुत्राणको सम्बन्ध, मुहूर्त, प्रश्न, संशय, प्रमाण तथा आधुनिक आलोचनात्मक दृष्टिकोणको समग्र अध्ययन र ज्योतिषशास्त्रको मीमासा हो । ज्योतिषशास्त्रले बुझ्न केवल ग्रहद पार्थक्य तिर र केवल संशय पनि पार्थक्य तिर । शास्त्रज्ञान, गणित, तर्क, ऐतिहासिक दृष्टि, अनुभव, अनुसन्धान तथा आलोचनात्मक विवेकको समन्वय आवश्यक हुन्छ । यस अर्थमा ज्योतिषशास्त्र कीर्तिमय बताउने माध्यमका रूपमा सीमित भएर कल, कर्म र पुत्रार्थक्यले बुझ्ने वैदिक परम्परागत जानुदृष्टिका रूपमा अध्ययन गर्न नसकिन्छ । यसको उद्देश्य मातिसलाई भार्यव्यापना बढीनु नभई समय, परिस्थिति र आफ्ना कर्मसित सचेत बनाउनु हुनुपर्छ । भविष्यलाई अपविर्तनीय रूपमा तिहारो गर्नुभन्दा समन्वयित सकेतका रूपमा बुझ्ने विवेकपूर्ण निर्णय र पुत्रार्थक्यलाई प्राथमिकता दिनु नै ज्योतिषको दार्शनिक प्रयोगको सार हो । त्यसैले ज्योतिषशास्त्रको वास्तविक मीमासा अन्धविश्वास वा अन्धश्रद्धाकारमा होइन, शालीय अध्ययन, कल, अनुसन्धान, विवेक र पुत्रार्थक्यको समन्वयमा निहित हुन्छ ।

ज्योतिष केवल भविष्यकन होइन वा कल, कर्म र पुत्रार्थक्यको विवेकपूर्ण नव्ययन हो ।

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन

[illegible]

रेडक्रॉस कुटुंब ५४१००४
लायन्स ऑर्गन ५. केंद्र कुटुंब ५४५८४५
मैडिटेल अस्पताल ५४९०७९
कानिपूर डेवेलपमेंट हॉस्पिटल ५४५८४८०
ऑर्गन अस्पताल पात्या: ०५५-२०२०३३, २९११७९
रामपुर अस्पताल: ०५५-४००५४४
एनकुन्स न.
रेटोरी क्लब कुटुंब ०७१-४४६०००
मिथो क्लब अफ कुटुंब ०७१-४४८९२३
रेडक्रॉस मैरिहा ०७१-२०२०३३
देवनागरी मैरिहा ०७१-२०२०३३, १८४३०२२४४४
परासी ०७८-२०२०२५
रेडक्रॉस पात्या ०५५-२०२०००
रेडक्रॉस तैमिया ०७६-४०००५५

रेडनस अग्रजिजीवी ०३७-४२०२५५, ४२०११७
 रेडनस मुन्नी ०८७-४२०१६३
 मेनाल परिवार नायोनस बंध ०३७-४४०००१
 मुन्किनी नसिड हेम प्र.वि. ०३७-४४१६४१
 मेनाल ब्रह्मजी तामना मे १५४४०३०१९
 जमंडा कच नायिमा १५४४०२२१६
 मुन्किनी नि.या.सं. बैरवा ६१५४५८
 बगाई कच बगाई ०३६-६१०१०२
 रेडनस वेवह ०३७-४३००४९
 मुन्किनी मंडिकल कलेज ०३७-४४२००४०
 मुकुल जितिस १५४४२२९१६४
 मु. एकात कच तामने १. ०३७-४२२२००
 परिवार नायोनस बंध पाया १५४४०२२०३५
 रामभार दे.बुन्नी ०३७-४४०२२०३४, ४४०२४०१०

मेष : पुरानो लगानीबाट लाभ मिलेको
कार्यस्थाना थपेको अनुभव सफलता मिलेको
सुख : खर्चमा आकर्षिक वृद्धि हुनेछ
आर्थिक कारोबारमा शास्त्रिको बढि हुनेछ
मिथुन : वैवाहिक जीवन रातो रातो सहज
भौतिक सुख सुविधामा धन खर्च हुनेछ
कर्कट : कार्यक्षेत्र समस्यामा सम्पन्न हुनेछ
कुरो कार्य गर्दा असफलता हात लाग्न सक्छ
सिंह : कार्यस्थानमा प्र प्रशिक्षणमा
हुनेछ। घर परिवारमा मेलामिलाप बढेको हुनेछ
कन्या : मुद्दाहरूमा हजुरको पक्ष
हुनेछ। घरपरिवारमा जिम्मेवारी बढेको

१	तृत्वा : कार्यक्षेत्रमा आलस्य नगरी। वाणीले गर्दा बनेको कार्य विग्रिन सक्छ।
२	तृष्वचक्र : जलप्रपात हुनाले मन प्रसन्न हुन्छ। करुणामा अग्रिम फलता मिल्नेछ।
३	धनु : कामको निमिलाले गर्दा छुट्टी हुन सक्छ। कामचहमा सफलता मिल्नेछ।
४	मकर : अनुभवको कमीले कार्य अदिकै सम्भवान्ना हुन्छ। अग्र दिनेवर्षि अजुनीयो।
५	कुम्भ : घरको वातावरणमा बच्चीहरूता बढ्नेछ। निद्रा पुरा गर्न ध्यान दिनुहोस्।
६	मीन : काजपत्रमा आश्वचक्र सुधार गर्न सकिन्छ। पती पर्याप्त पिउनुहोस्।

‘टनेल २६’ असोज २३ मा नेपाल र भुटानमा प्रदर्शन हुने, पोस्टर सार्वजनिक

नेपाल, भुटान र भारतको सहकार्यमा निर्माण भएको जम्मी हरर चलचित्र ‘टनेल २६’ द कर्स थ्रिभिथ द माउन्टेन’ आगामी अक्टोबर ९ अर्थात् असोज २३ गते नेपाल र भुटानका हलमा प्रदर्शनमा आउने भएको छ । निर्माण टिमले शनिबार चलचित्रको आधिकारिक पोस्टर सार्वजनिक गर्दै प्रदर्शन मिति घोषणा गरेको छ । चलचित्रको ट्रेलर भने सेप्टेम्बर २२ मा काठमाडौँमा विशेष कार्यक्रम आयोजना गरी सार्वजनिक गरिने भएको छ ।

ट्रेलर सार्वजनिक कार्यक्रममा भुटानबाट चलचित्रका कलाकार तथा निर्माण टोलीसमेत सहभागी हुने जनाइएको छ । संगीय छेन्टिन फिल्मस र पिक एक्सभी स्टुडियोको ब्यान्सामा निर्माण भएको चलचित्रमा चौधरी गुपका निर्वाण चौधरी, अभिनेता प्रदीप खड्का, भारतीय फिल्ममेकर प्रशांत कुमार गुप्ता, भुटानी अभिनेता-निर्माता संगीय छेन्टिन तथा दोर्जी वाङ्गचुकसहित विभिन्न निर्माताको सहकार्य रहेको छ । चलचित्रलाई भुटानको शाही सरकारअन्तर्गतको मिडिया, क्रिएटिभ इन्स्टीट्यूट तथा इन्टेलेक्चुअल प्रोपर्टी विभागले समेत सहयोग गरेको छ । सार्वजनिक पोस्टरमा अश्वरथी र रहस्यमय सुरुङ देखाइएको छ । सुरुङभित्र केही पात्र देखिन्छन् भने ‘द कर्स थ्रिभिथ द माउन्टेन’ अर्थात् ‘पाइडमुनिको अप’लाई चलचित्रको मुख्य विषयका रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । पोस्टरले चलचित्र जम्मी तथा हरर कथामा आधारित रहेको संकेत गर्छ । चलचित्रको लेखन,

निर्देशन तथा सम्पादन डीडी किन्लेले गरेका हुन् । चलचित्रमा संगीय छेन्टिन, अनुपविक्म शाही, अन्ना शर्मा, निरुप दोर्जी, डेकी लामो, फुन्टशोक घोन्डेन र रोशनी दावा मुख भूमिकामा छन् । दोर्जी वाङ्गचुक कार्यकारी निर्माता तथा प्रदीप खड्का क्रिएटिभ प्रोड्युसरका रूपमा छन् । प्रदीपका लागि ‘टनेल २६’ चौथो निर्माण सहकार्य हो । यसअघि उनले ‘क्लेप’, ‘ठूलो मान्छे’ र ‘एक्लो’ निर्माणमा सहकार्य गरेका थिए । नेपाल, भुटान र भारतका कलाकार तथा प्राविधिकको सहभागिता रहेको चलचित्रलाई नेपाल र भुटानमा प्रदर्शन गरेपछि अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा समेत लैजाने तयारी छ । निर्माण टिमका अनुसार एशिया तथा उत्तर अमेरिकालगायतका बजारमा अन्तर्राष्ट्रिय वितरण साझेदारमाफ्त चलचित्र प्रदर्शन गर्ने योजना छ । चलचित्रको छायांकन दीर्घ गुरुङ र संयोजी टी. तेजिङले गरेका हुन् । राजु तामाङ एक्सन निर्देशक, कृष्ण शर्मा निर्माण डिजाइनर, पेमा लामो

निर्माण व्यवस्थापक तथा ब्लु छेरिङ दोर्जी मेकअप तथा पोसाक विभाग प्रमुखका रूपमा छन् । चलचित्रको संगीत तथा ध्वनि सम्बन्धी काम थाइल्यान्डमा गरिएको छ । चर्चित संगीतकार तेजसाक जानपानले पृष्ठभूमि संगीत तयार पारेका छन् । करण थामावोङले ध्वनि डिजाइन तथा पुनः रेकर्डिङ भिमिङ सहालेका छन् । रथाकोर्न थोङनुलेले संवाद सम्पादन तथा फोलीको काम गरेका छन् भने चलचित्रको दृश्य प्रभाव निफान स्टुडियोले तयार पारेको छ । चलचित्रको नेपाल व्यवस्थापन लिभरेट्स स्टुडियो प्रा.ली.ले गरेको हो भने, सन्तोष कुमार काकीले चलचित्रको व्यवस्थापन सहालेका छन् । ‘टनेल २६’को टिजर यसअघि अगस्ट १४ मा सार्वजनिक गरिएको थियो । निर्माण टिमका अनुसार टिजरले नेपाल र भुटानसँगै युरोप तथा उत्तर अमेरिकामा समेत दर्शक र अन्तर्राष्ट्रिय वितरकको ध्यान खिचेको छ । **-विप्री नेपाल डटकम**

अमेरिकामा कुमा सागर र ख्वपः ब्याण्डको सांगीतिक धमाका, एक हजार बढी दर्शक सहभागी

अमेरिकाको वासिङ्टन डीसी, मेरिल्यान्ड र भर्जिनिया क्षेत्रमा बसोबास गर्ने नेपाली समुदायलाई लक्षित गर्दै भव्य सांगीतिक तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । दक्खो इन्भेन्टसअन्तर्गत सरोज श्रेष्ठको व्यवस्थापन तथा ‘डीएमभी कलेक्टिभ’को प्रस्तुतिमा सेप्टेम्बर १८ मा आयोजित उक्त कार्यक्रममा प्रसिद्ध गायक कुमा सागर तथा ख्वपः ब्यान्डले बेजोड सांगीतिक प्रस्तुति दिएका छन् । कार्यक्रममा एक हजारभन्दा बढी दर्शकको उत्साहजनक सहभागिता रहेको आयोजकले जनाएको छ । नेपाली तथा नेवाः संस्कृति फल्काउने उद्देश्यले आयोजित कार्यक्रमको मुख्य आकर्षणमा सांगीतिकनर्त परम्परागत सांस्कृतिक प्रस्तुतिहरू रहेका थिए । मुख्य सांगीतिक कार्यक्रमअघि नेवाः सांस्कृतिक नृत्य, फ्युजुन प्रस्तुति, सारङ्गी वादन, खड्गयोगीनी नृत्य र प्रस्तुत गरिएको थियो । यसैगरी, कार्यक्रममा यज्ञान शक्यले महाकाल नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए भने परम्परागत लावे नृत्यले दर्शकलाई थप आकर्षित गरेको थियो । पूर्व कवेव तथा मङ्गी टेम्पल ब्यान्डका प्रमुख गिटारवादक सुबन विक्रम शेवालीले उत्कृष्ट गिटार प्रस्तुति दिएका थिए । परम्परागत सांस्कृतिक कला र आधुनिक संगीतको संयम बनेको यस कार्यक्रममा विभिन्न पुस्ताका दर्शकहरूको बाढेको उपस्थिति थियो । सांस्कृतिक प्रस्तुतिवगत्तै कुमा सागर र

ख्वपः ब्यान्डले आफ्ना लोकप्रिय गीत-संगीत प्रस्तुत गर्दा सभाहलभरिका एक हजारभन्दा बढी दर्शकहरू संगीतमय माहोलमा भुक्तका थिए । यस कार्यक्रमलाई ‘डीएमभी कलेक्टिभ’को मुख्य आयोजनामा पाण्डे होम्स इन्टरटेनमेन्ट, मण्डला इन्टरटेनमेन्ट, प्रोजेक्ट ऊर्जा, मुरानाको बतास, बेसब्याम्प बिट्स, आवर एक्स इन्टरटेनमेन्ट र नाम्चो इन्भेन्टसस्ता विभिन्न संस्थाहरूले सहकार्य गरेका थिए । कार्यक्रमलाई भव्य रूपमा सम्पन्न गर्न स्थानीय व्यवसायी तथा संस्थाहरूले प्रयोजन र साझेदारीमाफ्त सहयोग पुऱ्याएका थिए । मुख्य प्रायोजक (प्रायोजन स्पान्सर) तर्फ गणेश पाण्डे (पाण्डे होम्स) र आदित्य धिमिरे (धिमिरे होम्स) रहेका थिए भने अन्य स्पर्ण, रजत तथा काव्य प्रयोजकका साथै खाद्य तथा पेय पदार्थ साझेदारहरूले समेत सहयोग गरेका थिए । सामुदायिक तथा रैरनाफामूलक

संस्थातर्फ पिकेपी टेन्डर हाटर्स फाउन्डेसन, नृत्य मण्डप डान्स एकेडेमी, नेवाः अर्गनाइजेसन अफ अमेरिका, नेपा पासा पुचः अमेरिका, नेपा कम्युनिटी युएस र ल्याण्ड अमेरिका लगायतका संस्थाहरूको सक्रिय सहभागिता रहेको थियो । आयोजकका अनुसार स्थानीय व्यवसाय, यात्रा साझेदार, टिकट व्यवस्थापन टोली, प्रकाशक, भिडियो सम्पादन, सुरक्षा तथा प्राविधिक टोली र स्वयंसेवकहरूको एकीकृत सहकार्यकै कारण यति ठूलो संख्यामा दर्शक सहभागी गराउन सम्भव भएको हो । विदेशमा रहेर पनि नेपाली भाषा, संगीत, कला र सांस्कृतिक हितचाललाई जोगाइराख्ने प्रयासहरू आयोजित यस कार्यक्रमले वासिङ्टन डीसी क्षेत्रमा नेपाली सांस्कृतिक गतिविधिहरूलाई अझ उचाइमा पुऱ्याउन सहयोग पुऱ्याएको आयोजकहरूले बताएका छन् । **-नेवोपाटी डटकम**

ट्रम्पले दिएको ‘हिलिउड विशेष दूत’ को उपाधि सिलभेस्टर स्टालोनले गरे अस्वीकार

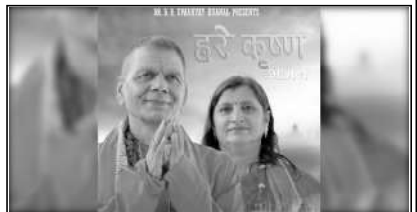
हिलिउड अभिनेता सिल्वेस्टर स्टालोनलाई अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले हिलिउडका लागि ‘विशेष दूत’को उपाधि दिएका थिए । तर निर्माताको फन्डै दुई वर्षपछि ‘रकी’ अभिनेताले आफूले उक्त भूमिकाका लागि स्पष्ट रूपमा सहमति नदिएको खुलासा गरेका छन् । “यो अचानक भयो,” अखेरमा मनोनीत अभिनेताले हालै ‘द सन्डे टाइम्स’सँगको अन्तर्वार्तामा भने, “एक रात म टेलिभिजन हेरिरहेको थिएँ । त्यहाँ ‘स्टालोन, मेल गिब्सन र जोन बोइट’ भनेर समाचार आएको थियो। त्यसपछि मैले ‘के ?’ भनेँ । मैले भनेँ, ‘माफ गर्नुहोस्, सच्ची ?’ किनकि सुरुमै मलाई सोधिएको भए म भनौँ, यो सम्भव छैन ।” स्टालोनले निवृत्तिबारे आफ्ना रहेको असमतिबारे पनि खुलेर कुरा गरे । उक्त भूमिका स्वीकार गर्न थिच्कोच्चाएको हो भने प्रश्नमा उनले भने, “हो, किनकि हिलिउड साम्नी राज्यजस्तै छ जस्तो मलाई लाग्छ ।

त्यहाँ आ-आफ्ना साना राज्य छन् । तपाईँ गएर ६ वटा स्टुडियोलाई कसरी काम गर्ने भनेर भन्न सक्नुहुन्छ । अनि मेरो निम्बन, जोन बोइट र म आफूले ढंगले काम गर्ने मानिस हौँ ।” उनले ट्रम्पलाई समेत “यसले काम गर्दैन” भनेको स्मरण गरे । “मैले प्रत्यवाद र ‘चाओ’ भनेँ, किनकि यो असम्भव छ । हिलिउड आफूले ढंगले चल्छ र विकसित हुँदै जान्छ । यो कर्पोरेट क्षेत्र हो र कर्पोरेट क्षेत्रका मानिस मबाट वित्तबारे काहाँन छैन” स्टालोनले भने । तत्कालीन राष्ट्रपति ट्रम्पले जनवरी २०२४ मा स्टालोन र बोइटलाई पल्लोलेटक ‘विशेष दूत’ घोषणा गरेका थिए । उनले टुथ सोसलमा लेखेका थिए, “महान्तर गम्भीर समस्यामा रहेको हिलिउड, ब्यालिफोर्नियाका लागि जोन बोइट, मेल गिब्सन र सिल्वेस्टर स्टालोनलाई विशेष दूत घोषणा गर्न पाउनु मेरा लागि सम्मानको कुरा हो ।” ट्रम्पले उनीहरूले पछिल्ला चार वर्षमा

विदेशी मुलुकतर्फ धेरै व्यवसाय गुमाएको हिलिउडलाई पहिलेभन्दा “ठूलो, राम्रो र बलियो” बनाएर फर्काउने उद्देश्यले आगो विशेष दूतका रूपमा काम गर्ने बताएका थिए । “यी तीन अत्यन्त प्रतिभाशाली व्यक्ति मेरा आँखा र कान हुनेछन् र उनीहरूले हिरका सुफामा म कार्यान्वयन गर्नेछु । संयुक्त राज्य अमेरिकाजस्तै हिलिउडमा पनि फेरि स्वर्णयुग आउनेछ,” ट्रम्पले लेखेका थिए । नियुक्तिलाई लिएर प्रारम्भमा असज्ज महसुस गरे पनि स्टालोनले अझै ट्रम्पबारे सकारात्मक धारणा राखेका छन् । अन्तर्वार्तामा उनले मार-ए-लागोमा आयोजित एक कार्यक्रममा निवृत्त राष्ट्रपति ट्रम्पलाई ‘पौराणिक पात्र’का रूपमा परिचय गराएको बताए । “उनले जे गरेर देखाए, संसारमा अरु कसैले त्यो गर्न सक्दैनन्थे । त्यसैले म चर्कित र प्रभावित छु,” स्टालोनले भने । **-जनसाइन खबर डटकम**

‘हरे कृष्ण’ भन्दै विश्व कीर्तिमानी डा.उपाध्याय

१५३ विश्व कीर्तिमानी व्यक्तित्व तथा गीतकार डा.डीआर उपाध्याय खनालको नयाँ भजन सार्वजनिक गरिएको छ । डा.उपाध्यायकै शब्द तथा स्वस्मा तयार भएका ‘हरे कृष्ण’ बोलका भजन आइतबार काठमाडौँमा आयोजित एक विशेष कार्यक्रममा सार्वजनिक गरिएको हो । आध्यात्मिक भाव, भक्ति र सामाजिक सन्देशलाई केन्द्रमा राखेर तयार गरिएको भजनामा सागर अधिकारी ‘शारद’को संगीत, ज्ञान्य ब्रीपालको एरेञ्ज तथा कुमार केसीको मिक्सिङ-मास्टरिङ छ । केसीले खनालको निर्देशनमा तयार भएको भजनको भिडियोमा रामशरण उप्रेतीको छायांकन छ भने ज्ञान्य अधिकारीको दृश्य र सम्पादन तथा कलर रहेको छ । भिडियोमा डा.उपाध्यायसँगै सुनिता खनाल, तुलसी खड्कालगायतका विभिन्न पारिवारिक व्यक्तित्वहरूको अभिनय रहेको छ । साहित्य, गीतसंगीत र सिर्जनाका विभिन्न विद्यामा निरन्तर सक्रिय रहँदै आउनुभएका डा.उपाध्यायका यसअघि नै तीन दर्जनभन्दा बढी एल्बम श्रोता तथा दर्शकहरूकै आइकेका छन् । ‘प्रणय’, ‘नशालु नजर’, ‘जखम’, ‘प्रतिनाद’, ‘अलराप’, ‘सहेली’, ‘जोहो’, ‘माउन्टेन मेलेडी’, ‘परिष्कृत’, ‘कृति’, ‘पृथक’, ‘अनानुसिद्ध’, ‘सुधारक’, ‘स्वर्गधर’, ‘नरकोर तीर’, ‘सेभन्थ कडस’, ‘सौभाग्यको सन्तुद्र’, ‘अनुभूतिको मफेरीमा’, ‘आकांक्षा’, ‘अभिभूत’, ‘आलसाप’, ‘आवृत्तलगायतका एल्बम सांस्कृतिक भडसकेका छन् । गीतसंगीतसँगै पुस्तक लेखनमा समेत विशेष प्रयोग गर्दै आएका उपाध्यायका सिर्जनामा विविधता देखिन्छ । उनले

२ बाई २ इन्च आकारको सबैभन्दा सानो गीतको पुस्तक ‘अनुभूतिको मफेरी’, नोट साइजको गीति पुस्तक ‘चोट’, ज्ञान्य वर्णाका ३४ अक्षराबाट तयार गरिएको गीति कविता ‘प्रेमसी’, २४ बाई ३६ इन्च आकारको ठूलो गीतको पुस्तक ‘अलौकिक’ तथा एक लाइन अंग्रेजी र एक लाइन नेपालीमा प्रस्तुत गरिएको गीति पुस्तक ‘अपरिमित’ पाठकमाफ ल्याएका छन् । उपन्यास लायता पनि उनको सक्रियता उल्लेखनीय छ । उहाँका ‘वज्राघात’, ‘त्यागी’, ‘भायचक्र’, ‘अपवित्र छाया’, ‘स्वाधी’, ‘विटुली’, ‘अतिरिक्त’, ‘गामाज’, ‘अधुरा प्रेम’, ‘सपनाकी राती’, ‘कफी लभ’, ‘मेरी प्रिया’, ‘भाइरस लभ’, ‘कसुर’, ‘मफेजार’, ‘आशक्ति लगायतका उपन्यास प्रकाशित भइसकेका छन् । केही समयअघि उहाँको कवितासंग्रह ‘अन्तस्करण’ समेत पाठकमाफ आएको थियो । सिर्जनात्मक कर्मबाट विभिन्न विश्व कीर्तिमान कायम गर्नुभएका डा.उपाध्यायले विभिन्न वृक्ष अफ वर्ल्ड रेकर्ड, बुक अफ अमेरिका, अट्टेलिया, लण्डन यूकेलगायत विभिन्न संस्थाबाट गरी १५३ वटा विश्व रेकर्डका प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका छन् । त्यसैगरी एभरेष्ट वर्ल्ड रेकर्ड, स्टार वर्ल्ड रेकर्ड, एक्सकुसिभ वर्ल्ड रेकर्ड, विनस वर्ल्ड रेकर्ड तथा थ्रिडि श वर्ल्ड रेकर्डलगायतका संस्थाबाट समेत उनले रेकर्ड प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका छन् । उनका केही कीर्तिमान सिर्जनात्मक

प्रयोगसँग सम्बन्धित छन् । महिला तथा पुरुषले एकअर्काप्रति गर्नुपर्ने माया, सम्मान, इमान, सुरक्षा र व्यवहारबारे एक-एक लाइनको सामाजिक सन्देश समेटिएको २८८ लाइनको गीत, सानेकटा भाषाको गीत, तीनवटा सप्तकमा तयार गरिएको गीत तथा सगरमाथा आरोहण गर्ने व्यक्तित्वहरूको नाम समेटेता तयार गरिएको गीतलगायत सिर्जनात्मक काममाफत उनले विश्व कीर्तिमान कायम गरेको छ । त्यस्तै, १५० भन्दा बढी देशका पर्यटनस्थलका नाम समेटेर गीत तयार गर्ने, १८ अक्षरको सबैभन्दा छोटो गीतसंगीत तयार गर्ने तथा एउटै दिन चारवटा गीत लेखेर रेकर्ड गरी सार्वजनिक गर्नेलगायत विविधता पाइन्छ । उहाँका गीतमा प्रेम, माया, रोमान्स र रिझोडका विषयमाथि नभई समाज, संस्कृति, पर्यटन, कृषि, श्रम र सामाजिक चेतनाका विषय पनि समेटिएका छन् । **-हिरालयन डटकम**

कैलाशनगर मिडिया प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित, कार्यालय कैलाशनगर-५, तानसेन, पाल्पा, फोन ०७५-५२०६०९, E-mail: njdnews@gmail.com, पा. जि. ह. द. नं. ५/२०७८/०७८, पा. जि. प्र. क. द. नं. १८/०५१/०५१ प्रबन्धक: इन्द्रा भट्टराई, सम्पादक: रामचन्द्र रायमागी, प्रामाण सम्पादक: जगदीशप्रसाद भट्टराई